

POSTANOWIENIE

Dnia 19 sierpnia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Raciborzu Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Ewa Kosiorowska

Protokolant: Barbara German

Po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19/08/2015 roku w R.

na rozprawie rozpoznał sprawę

z wniosku B. M.

z udziałem A. B.

o zmianę kontaktów z małoletnim P. B.

oraz z wniosku A. B.

z udziałem B. M.

o zmianę kontaktów z małoletnim P. B.

postanawia

1. zmienić punkt trzeci wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 2 grudnia 2013 roku sygnatura akt II RC 1272/13 w ten sposób, iż uregulować kontakty A. B. z małoletnim P. B., upoważniając A. B. do zabierania małoletniego P. z miejsca zamieszkania jego matki B. M. w następujących terminach:

- w drugą sobotę miesiąca od godz. 09:00 do godz. 18:00;
- w czwartą i piątą niedzielę miesiąca od godz. 09:00 do godz. 18:00;
- w trzecią sobotę miesiąca o godz. 09:00 zobowiązują do odprowadzenia do miejsca zamieszkania matki małoletniego w następującą po tej sobocie niedzielę do godz. 18:00 z możliwością noclegu małoletniego u ojca;
- w pierwszy dzień Świąt Bożego Narodzenia i pierwszy dzień Świąt Wielkanocnych w godz. od 09:00 do godz. 18:00 w latach parzystych;
- w drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia i drugi dzień Świąt Wielkanocnych w lata nieparzyste;

2. oddalić wnioski w pozostałym zakresie;

3. zobowiązać wnioskodawcę do zaniechania spożywania alkoholu w czasie sprawowania pieczy nad małoletnim P. a nadto do terminowego odbioru i odwozu małoletniego, a matkę małoletniego do należytego przygotowania dziecka i jego wydania;

4. nakazać pobrać od każdego z wnioskodawców na rzecz Skarbu Państwa kwotę 298, 5 zł (dwieście dziewięćdziesiąt osiem złotych, pięćdziesiąt groszy) tytułem należnych kosztów postępowania i obciążyć strony pozostałymi kosztami w poniesionym zakresie.

UZASADNIENIE

W dniu 12 grudnia 2014 roku wnioskodawczyni B. M. wniosła do tut. Sądu wniosek o zmianę kontaktów uczestnika postępowania A. B. z małoletnim P. B., ustalonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku z dnia 2 grudnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt II RC 1272/13 w ten sposób, że uczestnik postępowania A. B. będzie miał prawo do kontaktów z synem w każdą pierwszą i trzecią sobotę miesiąca w godzinach od 9:00 – 14:00 oraz w każdą drugą i czwartą niedzielę miesiąca w godzinach od 9:00 – 14:00, a nadto w drugi dzień Świąt Bożego narodzenia w godzinach od 9:00 – 14:00 i pierwszy dzień Świąt Wielkanocnych w godzinach od 9:00 – 14:00 z zastrzeżeniem, że uczestnik postępowania ma przyjechać na spotkanie z synem w stanie trzeźwości.

W uzasadnieniu podniosła, że uczestnik postępowania nie zapewnia małoletniemu należytej opieki. Małoletni wraca od ojca rozdrażniony, niewyspany i głodny. Ojciec nie reaguje na dolegliwości syna, przez co musiał być hospitalizowany z powodu odwodnienia, gdyż ojciec nie zareagował na pogarszający się stan dziecka. Zachowanie małoletniego wskazuje na spożywanie przez uczestnika postępowania w jego obecności alkoholu.

Pismem z dnia 28 stycznia 2015 roku A. B. wniósł do tut. Sądu wniosek o zmianę kontaktów z małoletnim synem P. B. w ten sposób, że wnioskodawca będzie widywał się z synem w każdą pierwszą, trzecią i piątą sobotę miesiąca w godzinach od 9:00 – 19:00 oraz w co drugi weekend miesiąca od soboty od godziny 9:00 – niedzieli do godziny 19:00 a nadto w pierwszy dzień Świąt Bożego Narodzenia w godzinach od 9:00 – 19:00 i drugi dzień świąt Wielkanocy w godzinach od 9:00 – 19:00, ponadto w okresie ferii zimowych i letnich po jednym tygodniu.

W uzasadnieniu podniósł, że stara się realizować kontakty zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek zamiejscowy w Rybniku z dnia 2 grudnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt II RC 1272/13, jednakże uczestniczka postępowania B. M. je utrudnia.

Postanowieniem z dnia 17 lutego 2015 roku o sygn. akt III Nsm 42/15 sprawa z wniosku A. B. z udziałem B. M. o zmianę kontaktów z małoletnim P. B. została połączona do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia z toczącym się postępowaniem o sygn. akt III Nsm 807/14.

Na rozprawie w dniu 13 marca 2015 roku pełnomocnik wnioskodawczyni B. M. wniósł o oddalenie wniosku A. B. o zmianę kontaktów. Zmodyfikował wniosek B. M. w ten sposób, by kontakty małoletniego z ojcem odbywały się tak jak ustalił Sąd Okręgowy, modyfikując kwestię kontaktów w okresie świątecznym i pierwszy weekend miesiąca. Wnioskodawca A. B. potrzymał wniosek o rozszerzenie kontaktów.

Pismem z dnia 18 marca 2015 roku pełnomocnik wnioskodawczyni B. M. podtrzymał dotychczasowy wniosek o zmianę kontaktów i dodatkowo wniósł o zmianę punktu 3 wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek zamiejscowy w Rybniku z dnia 2 grudnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt II RC 1272/13 poprzez ustalenie, że kontakty małoletniego P. B. z ojcem będą odbywać się w każdą drugą sobotę miesiąca w godzinach od 9:00 – 18:00, w miejsce kontaktów ustalonych w każdą pierwszą sobotę miesiąca w tych samych godzinach.

W uzasadnieniu podniósł, że zmiana kontaktów w żaden sposób nie ograniczy ilości i czasu widzeń ojca z dzieckiem, a jedynie umożliwi spędzenie matce jednego pełnego weekendu w miesiącu, co jest korzystne dla dobra dziecka.

Ostatecznie wnioskodawczyni zaproponowała, aby kontakty ograniczyć lub utrzymać w dotychczasowej formie.

Wnioskodawca zaś oświadczył, iż chodzi mu o to, aby syn mógł u niego nocować.

Wnioskodawczyni stanowczo sprzeciwiła się noclegom dziecka u ojca zapowiadając, iż

zgodzi się na nie w bliżej nieokreślonej przyszłości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni P. B. urodzony (...) jest dzieckiem pochodzącym z małżeństwa A. B. i B. M., które to małżeństwo zostało rozwiązane wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku z dnia 2 grudnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt II RC 1272/13. W wyroku wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim powierzono matce, zastrzegając dla ojca prawo współdecydowania co do ważnych życiowych spraw dziecka. Ponadto uregulowano kontakty ojca z małoletnim synem w ten sposób, że będą się one odbywać w każdą pierwszą, trzecią i piątą sobotę miesiąca w godzinach od 9:00 – 18:00 oraz w każdą drugą, czwartą i piątą niedzielę miesiąca w godzinach od 9:00 – 18:00, a nadto w pierwszy dzień Świąt Bożego Narodzenia w godzinach od 9:00 – 18:00 i drugi dzień Świąt Wielkanocny w godzinach od 9:00 – 18:00 z prawem zabierania dziecka do swojego miejsca zamieszkania, zobowiązując matkę dziecka do wydania dziecka, zaś ojca do odebrania i odwiezienia syna do miejsca zamieszkania maki.

(dowód: odpis zupełny aktu urodzenia małoletniego k. 11, wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku z dnia 2 grudnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt II RC 1272/13 w aktach Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku II RC 1272/13 k. 40)

A. B. pracuje w firmie (...) na terenie kopalni KWK (...). Mieszka wraz z rodzicami w domu jednorodzinnym w S.. Budynek składa się z trzech poziomów, czyli łącznie z sześciu pokoi, dwóch łazienek i dwóch kuchni. Warunki bytowe są dobre, pomieszczenia są funkcjonalnie urządzone, umeblowane i wyposażone w sprzęty TV i AGD. Małoletni wraz z ojcem mają do dyspozycji wszystkie pomieszczenie zapewniające odpowiednie warunki pobytu, wypoczynku i snu. Rodzina posiada dobrą opinię w środowisku lokalnym, prowadząca tryb życia zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznymi. Kontakty ojca z synem odbywały się regularnie. Został ukarany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 12 listopada 2012 roku w sprawie o sygn. akt II W 479/12 za czyn z art. 51§ 2 kw, art. 124 § 1 kw i art. 141 kw za wykroczenie na szkodę F. M..

(dowód: sprawozdanie z wywiadu kuratora z dnia 25 lutego 2015 roku k. 30-31, kopia wyroku Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 12 listopada 2012 roku w sprawie o sygn. akt II W 479/12 k. 12, przesłuchanie A. B. k. 67)

Małoletni P. B. ma obecnie 3 lata. Został przyjęty do Przedszkola Publicznego w C.. Matka małoletniego B. M. pracuje w Domu Pomocy Społecznej (...) w R.. Małoletni mieszka wraz z matką w domu dziadków A. i F. M.. Mieszkanie składa się z sześciu pokoi, kuchni i łazienki. Matka małoletniego ma do dyspozycji piętro domu, gdzie małoletni ma zapewnione miejsce do zabawy i wypoczynku. Małoletni był dwukrotnie hospitalizowany z powodu odwodnienia organizmu. Ojciec dziecka został poinformowany o pobycie małoletniego w szpitalu w czwartej dobie od przyjęcia i odwiedził syna. Matka małoletniego ponadto wykonała badanie stanu emocjonalnego małoletniego syna.

Rodzice małoletniego pozostają w ciągłym konflikcie, który obejmuje również ich rodziny. Nie potrafią się porozumieć w kwestiach związanych z synem, prowadzą postępowania sądowe nawet w takich sprawach jak dowód osobisty czy paszport dla dziecka. Wnioskodawczyni nie informowała również ojca o pobycie w szpitalu syna, uczyniła to dopiero po kilku dniach. Wnioskodawca przyjechał odwiedzić syna.

Małoletni przebywając u ojca doznał guza, z którym ojciec nie udał się do lekarza, nie uczyniła tego również matka po powrocie dziecka do domu. Zdarzyło się też, iż ojciec przywiózł małoletniego w wymiocinach, twierdząc iż dziecko zwymiotowało w czasie drogi.

Przebywając u ojca małoletni bawi się z kuzynostwem. Bywa, iż bawiąc się nie chce spać w południe i jest zmęczony. Nie stwierdzono, aby sprawował piecza nad dzieckiem w stanie upojenia alkoholowego. Nie przyjeżdża po dziecko pod wpływem alkoholu. Wnioskodawca ma świadomość, iż wnioskodawczyni dzwoni po policję gdy ma cień podejrzenia, iż jest on pod wpływem alkoholu. Małoletni nie mówi pełnymi zdaniami używa pojedynczych słów. Do listopada 2014 roku był pampersowany.

(dowód: sprawozdanie z wywiadu kuratora sądowego z dnia 5 marca 2015 roku k. 33, zaświadczenie Przedszkola Publicznego w chałupkach z dnia 6 lipca 2015 roku k. 85, karty informacyjne leczenia szpitalnego k. 4-7, z dokumentu prywatnego k. 42-50, zeznania świadka A. M. k. 65, przesłuchanie B. M. k. 66)

Sytuacja opiekuńcza – wychowawcza małoletniego jest częściowo nieprawidłowa z uwagi na napiętą sytuację między obojgiem rodziców. Jednak wiele potrzeb emocjonalnych i bytowych małoletniego jest zaspokojonych przez zaangażowaną postawę jego matki, wspieranej przez jej rodziców oraz zachowany kontakt z ojcem małoletniego. Postawy wychowawcze obojga rodziców pozostają ograniczone wskutek konfliktu. Ocena postaw wychowawczych B. M. ujawnia nieprawidłowości. Mocną stroną matki małoletniego jest umiejętność tworzenia z dzieckiem bliskiego związku uczuciowego i pełnej akceptacji. Stara się również budować swoją relację z synem, by czuł on się bezpieczny i kochany oraz by zyskał przekonanie, że matka stanowi dla niego podstawowe wsparcie we wszystkich sprawach życiowych. Korekty postaw wychowawczych wymaga sztywność w zakresie przyjętego przez nią modelu wychowania, ujawnia również nadmierną nadopiekuńczość. Obniżone predyspozycje wychowawcze matki wynikają z uwikłania w konflikt z ojcem dziecka i przekonanie, że najefektywniejszym sposobem zapewnienia sobie i dziecku spokoju byłoby ograniczenie kontaktów małoletniego z ojcem.

Ocena postaw wychowawczych A. B. jest prawidłowa. Rozumie znaczenie jakie dla dziecka ma bliski związek uczuciowy z rodzicem i stara się okazywać małoletniemu swoje zaangażowanie. Syn jest dla niego ważny, próbuje być dostępny dla dziecka wówczas, gdy jest to możliwe, chcąc by syn zbudował w sobie przekonanie, że może się do ojca zwracać z każdym swoim kłopotem. Nie ujawnia skłonności do nadmiernego ochrania syna, stara się umożliwić mu zyskiwanie doświadczeń poprzez aktywność własną. Jego predyspozycje wychowawcze pozostają nieco obniżone z uwagi na pozostawanie w napiętych relacjach z matką dziecka. Ojciec kocha swojego syna i pragnie systematycznie i aktywnie uczestniczyć w jego wychowaniu. Małoletni reaguje silnymi emocjami na swoją sytuację rodzinną, co uprawdopodobnia, że odnosi się to do obserwowanego lub przeżywanego przez niego konfliktu pomiędzy rodzicami. W kontakcie z rodzicami pozostawał swobodny, chętnie przebywa w ich bezpośredniej obecności i szuka ich bliskości, bardzo dobrze reaguje na doświadczenie pobytu w jednym pomieszczeniu z obojgiem skupionych na nim (a nie na konflikcie) rodziców, którzy względem siebie zachowywali się neutralnie. Osobą centralną dla małoletniego, pod względem emocjonalnym pozostaje jego matka, potwierdza się również związek emocjonalny chłopca z ojcem bazujący na uczuciu miłości i przynależności. Oboje rodzice są silnie związani uczuciowo i emocjonalnie z synem i obojgu zależy na jego bezpieczeństwie, właściwym rozwoju. Małoletni jest silnie i pozytywnie związany z obojgiem rodziców, dobrze czuje się w obecności ojca i nie ma potrzeby kontrolowania, gdzie jest jego matka, gdy jest od niej odizolowany. Z perspektywy psychologicznej uzasadnione jest rozszerzenie kontaktów ojca z synem, wraz z możliwością pozostawiania na noc u ojca. Ponadto nie zostało uprawdopodobnione, by wnioskodawca cierpiał na zespół zależności alkoholowej, czy inne problemy wykluczające możliwość wypełniania obowiązków wobec syna.

(dowód: opinia biegłego psychologa z dnia 22 czerwca 2015 roku k. 74-80)

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na przesłuchaniu wnioskodawcy a w części także na przesłuchaniu wnioskodawczyni. Wiarygodne były także zeznania świadka A. M. .

Wątpliwe są jednak zarzuty wnioskodawczyni dotyczące celowego wywołania u dziecka schorzeń , pojenia go alkoholem .Wskutek konfliktu z wnioskodawcą B. B. każde schorzenie u syna , guz ,chorobę , wymioty przypisuje osobie wnioskodawcy i jego celowemu działaniu . Nie skłania się do refleksji ,iż przecież guzy , siniaki u dzieci po prostu się zdarzają , w tym, również u syna kiedy jest pod jej pieczą .Jeżeli zaś chodzi o schorzenia małoletniego i pobytu w szpitalu , to zazwyczaj rodzicom wiadomo , iż takie schorzenia jak odwodnienie , czy wirusy żołądkowe wywołujące biegunkę i wymioty zazwyczaj wykluwają się na przestrzeni kilku dni. Nadto za drugim razem małoletni trafił przecież do szpitala będąc pod opieką matki.

Jak zauważyła biegła małoletni ma słabo wykształconą mowę . Mało więc prawdopodobne , aby w wypowiedziach dla matki używał pełnych zdań mówiąc ,że ojciec podawał jem u alkohol.

Sąd odmówił również wiarygodności dokumentowi prywatnemu – opinii sporządzonej przez psychologa A. K. .

Dokument ten jako opinii psychologiczna jest niekompletny bowiem nie uwzględnia rzeczywistych relacji pomiędzy wnioskodawcą a synem, Psycholog nie miała możliwości zaobserwowania małoletniego z ojcem , a osobę wnioskodawcy opisała wyłącznie z relacji udzielonych przez wnioskodawczynię , a te nie były pochlebne i nacechowane brakiem obiektywizmu. Psycholog znaczną część opinii poświęciła ogólnym teoretycznym rozważaniom na temat sytuacji dzieci w ogólności .

Analizy postaw rodzicielskich uczestników, ich więzi emocjonalnej z małoletnim, Sąd dokonał w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu psychologii S. C.. Sąd ocenił tę opinię jako precyzyjną i wszechstronną oraz stanowiącą środek dowodowy cechujący się znamieniem szczegółowej wiedzy i doświadczenia w specjalistycznej dziedzinie, a nade wszystko znamieniem obiektywizmu. Strony zresztą nie wnosiły zastrzeżeń do treści opinii, jak również do zawartych w niej wniosków.

Sąd zważył co następuje:

Żądanie wniosków Sąd rozpoznał w oparciu o przepisy art. 113 – 113¹ krio, zgodnie z którymi niezależnie od władzy rodzicielskiej rodzice oraz ich dziecko mają prawo i obowiązek utrzymywania ze sobą kontaktów. Kontakty z dzieckiem obejmują w szczególności przebywanie z nim (odwiedziny, spotkania, zabieranie dziecka poza miejsce jego stałego pobytu) i bezpośrednie porozumiewanie się, utrzymywanie korespondencji, korzystanie z innych środków porozumiewania się na odległość, w tym ze środków komunikacji elektronicznej. Jeżeli dziecko przebywa stale u jednego z rodziców, sposób utrzymywania kontaktów z dzieckiem przez drugiego z nich rodzice określają wspólnie, kierując się dobrem dziecka i biorąc pod uwagę jego rozsądne życzenia; w braku porozumienia rozstrzyga sąd opiekuńczy. Artykuł 113⁵ krio stanowi zaś, że sąd opiekuńczy może zmienić rozstrzygnięcie w sprawie kontaktów, jeżeli wymaga tego dobro dziecka.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie, w okresie po ustaleniu przez Sąd Okręgowy w przedmiocie kontaktów, zaistniała zamiana przemawiająca za rozszerzeniem kontaktów wnioskodawcy A. B. z małoletnim synem P. B.. W szczególności małoletni P. ma już 3 lata, chłopiec czuje się dobrze w obecności ojca, nie ma potrzeby kontrolowania gdzie jest jego matka, gdy jest od niej odizolowany. Z perspektywy psychologicznej uzasadnione jest rozszerzenie jego kontaktów z ojcem, z możliwością pozostawienia go u ojca na noc, wobec czego ojciec małoletniego ma zagwarantowaną możliwość spędzenia z synem jednego pełnego weekendu poczynając od soboty od godziny 9:00 do następującej po tej sobocie niedzieli do godziny 18:00. Sąd uwzględnił również możliwość spędzania okresu Świąt z każdym z rodziców, zmieniając kontakty w ten sposób by małoletni spędzał pierwszy dzień Świąt Bożego Narodzenia i pierwszy dzień Świąt Wielkanocnych w godzinach od 9:00 – 18:00 w latach parzystych oraz w drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia i w drugi dzień Świąt Wielkanocnych w godzinach od 9:00 – 18:00 w latach nieparzyste.

Mając powyższe na uwadze, Sąd w punkcie 1 postanowienia uwzględnił wniosek w zakresie zmiany terminów widzeń, z możliwością noclegu małoletniego u ojca, w punkcie 2 oddalając żądanie w pozostałym zakresie.

W ocenie Sądu, istniała natomiast konieczność uspokojenia matki małoletniego, co pośrednio wpływa na stan emocjonalny małoletniego, by zobowiązać jego ojca do zaniechania spożywania alkoholu w czasie sprawowania pieczy nad małoletnim.

Reasumując, w ocenie Sądu ustalony sposób uregulowania kontaktów jest adekwatny do wieku chłopca i jego sytuacji życiowej. Leży w interesie małoletniego. Jeżeli każda ze stron, będzie się stosować do postanowienia, to kontakty te będą przebiegać w sposób należyty, a w przyszłości być może konflikt pomiędzy nimi wygaśnie, co pozwoli im na samodzielne i swobodne ustalanie terminu kontaktów.

Przedwczesne jest ustalenie kontaktów trwających przez cały tydzień . Bowiem małoletni jest na to za mały i nie przygotowany w sensie emocjonalnym , a z uwagi na konflikt pomiędzy stronami nie można liczyć na to ,że w razie takiej potrzeby strony porozumieją się co do przzerwania lub przełożenia kontaktu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o art. 520 § 2 kpc. Żadna ze stron nie ostała się w pełni ze swoimi żądaniami toteż Sąd obciążył strony kosztami opinii biegłej po połowie , a pozostałymi kosztami w poniesionym przez strony zakresie.